

Nacisk zakonu jezuitów na sakrament pokuty i pojednania oraz istniejąca w XVIII wieku ideowa potrzeba rozdzielienia podczas spowiedzi mężczyzn i kobiet wyjaśnia powstanie w Kościele Uniwersyteckim, niespotykanej w innych świątyniach wrocławskich, liczby konfesjonałów. Do naszych czasów zachowało się ich siedem, choć pierwotnie liczba ta była z całą pewnością większa.

Być może krótko po 1700 roku, czyli zaraz po zakończeniu budowy kościoła, powstał konfesjonał z kaplicy św. Ignacego

się z trzech części: siedziskowej i dwóch klęcznikowych, które nakryte są baldachimem (górną, wieńczącą część konfesjonału). Zdobione elementami rzeźbiarskimi i snycerskimi, w formie nawiązują do kompozycji architektonicznych. Pomiedzy wymienionymi parami zachodzą niewielkie różnice w budowie oraz różnice w sposobie zdobienia.

Największą ilością dekoracji rzeźbiarskiej charakteryzują się konfesjonały wbudowane w nisze pod chórem muzycznym. Ścianki dzielące przestrzeń wnętrza na poszczególne części od frontu ujęte zostały pilastrami (płaski filar pełniący

IHS, a pod baldachimem, na całej jego długości złożone lambrekiny (element dekoracyjny imitujący pas tkaniny wyścięty w zęby, zdobiony frędzlami).

Kolejne dwa konfesjonały z kaplicy św. Franciszka Borgii i św. Jadwigi charakteryzuje przewaga dekoracji snycerskiej. Ścianki dzielące konfesjonały na poszczególne części od frontu ujęte są pilastrami z półkolumnkami, o kompozytowych kapitelach, dźwigających silnie rozczłonkowaną strefę baldachimu. Płaskorzeźbiony ornament zdobi drzwiczki oraz fryz gzymsu konfesjonału z kaplicy południowej.

Ostatnia para konfesjonałów wbudowana jest w nisze kaplicy św. Józefa i kaplicy Matki Bożej. Płaskie pilastry z wolutowymi (ornament w formie zwoju), płaskorzeźbionymi kapitelami, dźwigają strefę baldachimu, którego środkowe pole zdobią dwie złożone, uskrzydłone główki anielskie. Drzwiczki konfesjonałów wieńczą płaskorzeźbione formy – kartusze (zdobne obramienie tarczy herbowej, tablicy inskrypcyjnej lub płaskorzeźby) ujęte w woluty i ozdobione ornamentem muszlowym. Prostokątną płycinę w środkowej części drzwiczek konfesjonału z kaplicy św. Józefa zdobi ornament wypełniony kratką, muszlami i kampanullami (motyw dekoracyjny składający się z kwiatów w kształcie dzwonka, najczęściej występuje w formie zwisu o zmniejszających się stopniowo kwiatkach).

Oprócz zachowanych do dnia dzisiejszego, opisanych powyżej konfesjonałów udokumentowane jest istnienie w kościele konfesjonału ósmego, który zajmował wnękę w kaplicy Św. Franciszka Ksawerego, a dzięki swojej rozbudowanej dekoracji rzeźbiarskiej (pilastry z półpostaciami Hindusów oraz scena figuralna nad baldachimem) zdecydowanie wybił się na tle pozostałych konfesjonałów świątyni. Zagadką pozostaje czas oraz okoliczności jego zdemontowania. Miało to miejsce najprawdopodobniej wkrótce po 1945 roku.

HANNA KUBIK

Od kilku miesięcy trwa renowacja naszych konfesjonałów, z czego cztery odzyskały już swój dawny blask, w tym dwa najbardziej ozdobne, wbudowane w nisze pod chórem muzycznym.

[Red.]

Nasze konfesjonały

Loyoli, zdecydowanie różniący się od pozostałych poprzez uproszczoną budowę i zastosowane techniki zdobnicze. Pomiedzy zakończeniem budowy a prowadzonymi kilkadziesiąt lat później kolejnymi pracami nad wystrojem wnętrza, w czasie których powstało sześć pozostałych konfesjonałów, jezuita musieli zadbać o miejsce, gdzie w odpowiednich warunkach możliwa będzie spowiedź. Tak więc jeden z elementów czynnej już wtedy świątyni z konieczności musiał stanowić konfesjonał. Drugi etap prac, w którym realizowano projekt jezuita, wszechstronnego artysty, ucznia Andrea Pozzo – Christophorusa Tauscha, miał miejsce między 1722 a 1734 rokiem. Powstałe wtedy konfesjonały wbudowane zostały parami w nisze zachodniej ściany nawy głównej oraz dwóch kaplic północnych i dwóch południowych. Wykonano je w konstrukcji ramowo-płycinowej. Wszystkie składają

funkcję podpory), których kapitele zastąpiono rzeźbami aniołów podtrzymujących profilowany gzyms. Postacie aniołów o odsłoniętych torsach, z draperią upiętą wokół ud, o delikatnych zamysłonych twarzach, różnią się między sobą układem rąk, pochyleniem głowy i sposobem upięcia draperii. W części środkowej baldachimu umieszczono wśród promieni i obłoków złożony monogram

Źródło: Krystian Głobicki